Jean-Gabriel Perboyre

Heilige voorspreker in coronatijd

Door pater Jan Haen C.Ss.R.

m.m.v. Marja Grim

1.

JEAN-GABRIEL PERBROYE kwam uit een gezin met acht kinderen in Puech, Frankrijk. Hij wist op een gegeven moment heel zeker dat hij Lazarist (lid van de Congregatie van de Missie) wou worden, net zoals zijn jongere broer Louis.

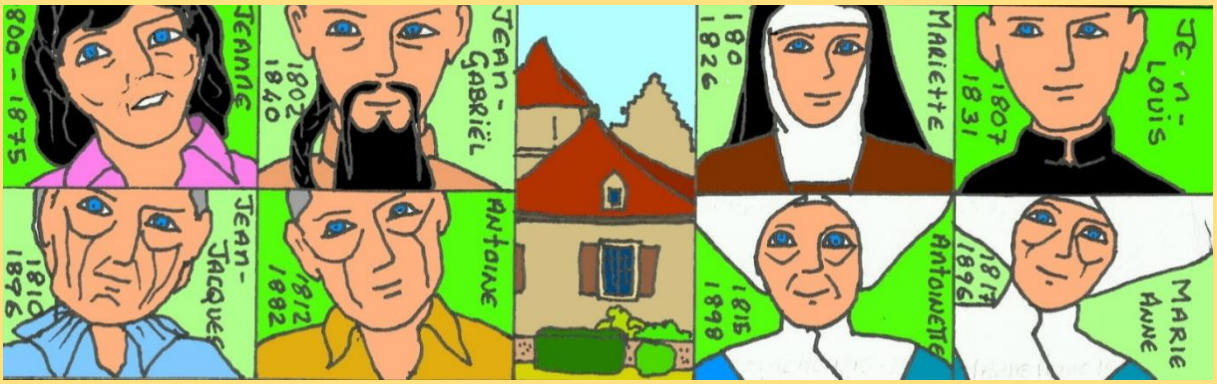

Hij moet een slimme kerel zijn geweest, want na zijn priesterwijding in 1825 geeft hij les op het grootseminarie (priesteropleiding) van St. Flour. Drie jaar later is hij al overste van het kleinseminarie.

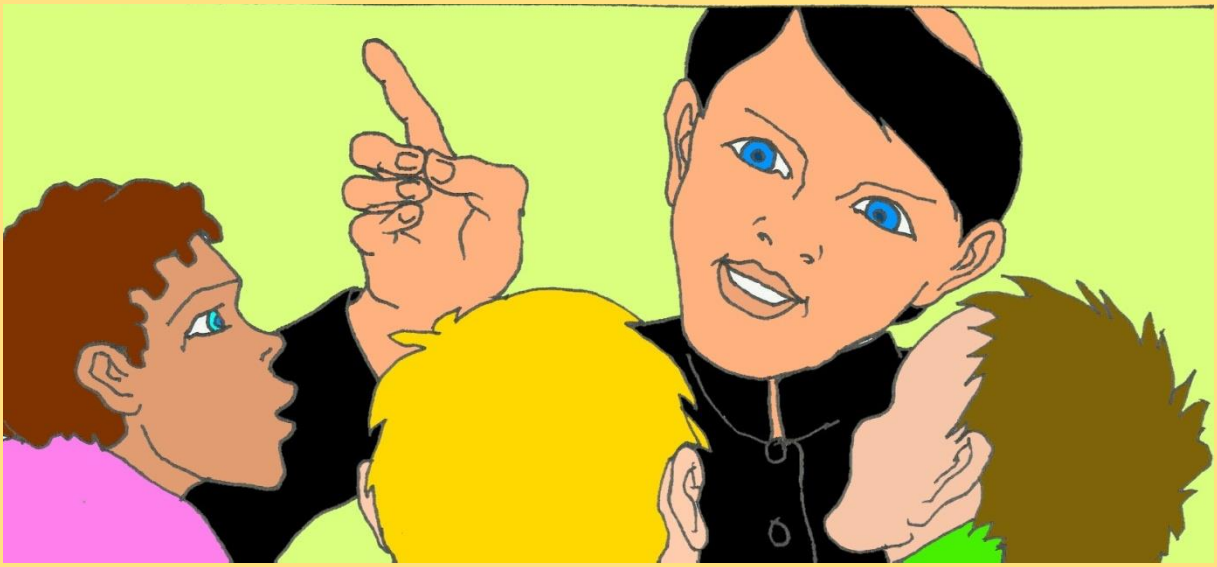

2

Een ding weet Jean-Gabriel zeker. Hij wil naar China net zoals zijn broer Louis, die intussen ook Lazarist en priester is geworden. Onderweg naar China sterft Louis. Vanaf zijn sterfbed schreef hij, “Ik sterf voordat ik mijn doel heb bereikt. Ik hoop dat mijn broer mijn plaats kan overnemen”.

En ja, in 1835 vertrekt Jean-Gabriel vanuit Le Havre, Frankrijk, richting China.

3

Vijf maanden later arriveert hij in Macao, China.

Een moeilijke periode volgt. Hij moet de taal leren, de Chinese gewoontes (zijn hoofd kaal met paardenstaart en hangsnor) en aan het klimaat wennen. Hij moet er Chinees uitzien, want buitenlanders mogen China niet binnenkomen.

4.

Zo klaargestoomd, vertrekt hij naar de provincie Hunan (een reis van 3 maanden op een Chinese jonk). Daarna naar de provincie Hubei. Daar komt hij terecht in kleine katholieke gemeenschappen, die verspreid zijn over enorme afstanden en in extreme armoede leven.

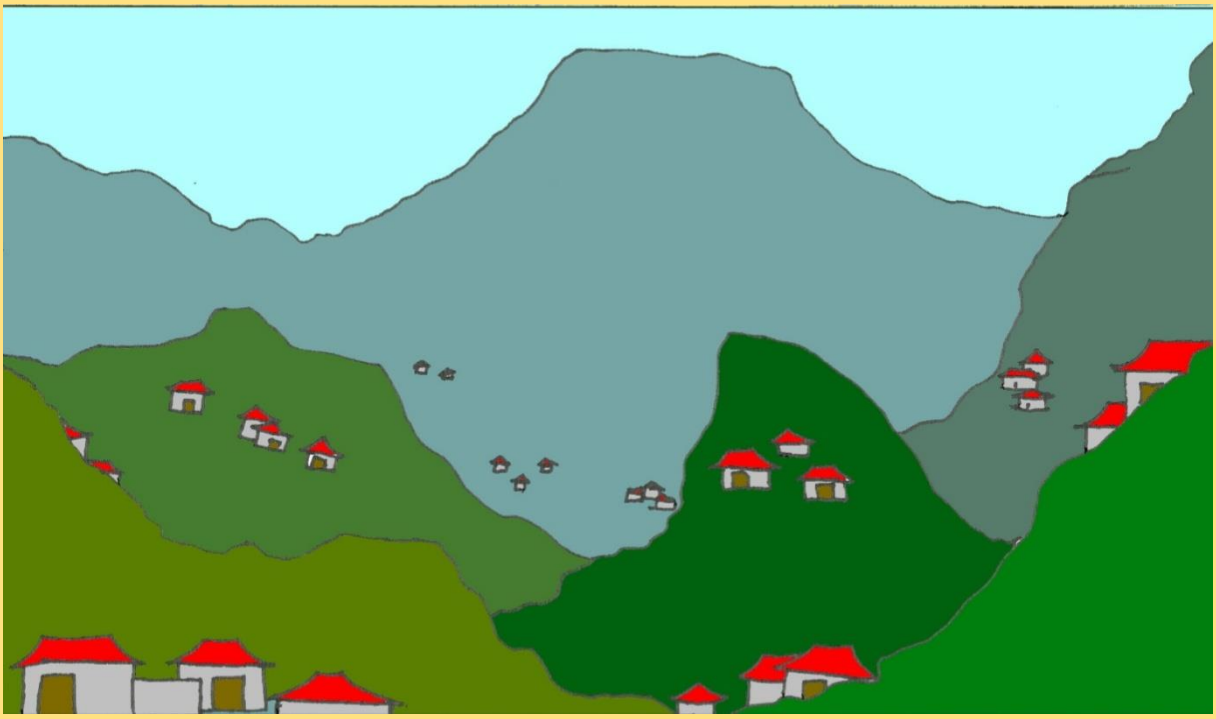

De grote afstanden vormen een buitengewoon gevaar. Hij zet zijn leven op het spel om die kleine groepjes gelovigen te bezoeken. Het Chinese volk is in verzet tegen alles wat buitenlands is. Missionarissen zijn handlangers van de uitbuiters van China, die het Christendom aanhangen. Daarom worden sinds 1839 christenen vervolgd. Waar komt dat verzet vandaan?

5.

Ondanks een handelsverbod brengen de Britten Indiase opium het land binnen. Miljoenen Chinezen zijn eraan verslaafd geraakt. China begint een oorlog en verliest. Het moet verdragen ondertekenen met zgn. christelijke naties, waarmee het zijn zeggenschap over delen van eigen grondgebied verliest. Nu zijn ze dubbel vernederd en hebben ‘hun gezicht verloren’. Chinezen maken jacht op buitenlanders en bovenal op missionarissen en gelovigen.

In deze situatie slaat bij Jean-Gabriel de verwarring en onzekerheid toe. Hoe moet hij, brenger en vertegenwoordiger van de Blijde Boodschap (het christendom) nu zijn missie uitvoeren? ‘Wat verwacht God nou echt van mij?’

6.

Wat te doen als je eigen leven in gevaar is? Wat te doen als je gedrag leven van anderen in gevaar brengt? Durf je trouw te blijven aan je ideaal ook al kan je dat ‘de kop’ kosten? Dat zijn de vragen waarmee Jean-Gabriel worstelt.

Het zijn gewetensvragen. Wetend van de gevaren moet Jean-Gabriel zijn eigen doodsangst overwinnen.

In deze worsteling ontleent Jean-Gabriel moed en inspiratie aan Jezus. Deze kwam op voor de meest verlatenen en zwakkeren onder de mensen. Jean-Gabriel kiest uiteindelijk voor de mensen van die kleine arme katholieke gemeenschappen. Hij blijft ze dienen met alle risico’s van dien.

Maar voor Jean Gabriel is de verwarring groot.

7.

Voor velen van ons is vandaag die verwarring en onzekerheid ook herkenbaar.

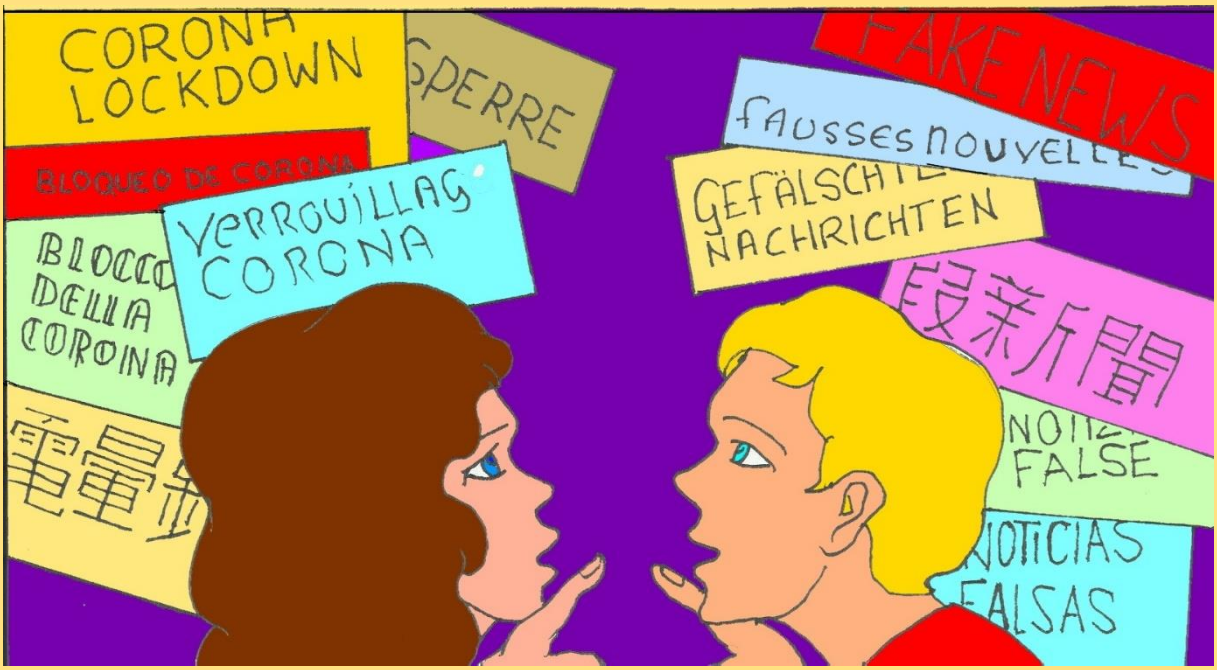

8.

Op 15 september 1829 wordt Jean-Gabriel door een gewapende groep gevangen genomen. Verraden door een eigen catechist, net zoals Jezus was verraden door een van zijn leerlingen. Hij kent net als Jezus de bekoringen in de Hof van Olijven. Jean-Gabriel wordt vaak gemarteld om namen van andere missionarissen en catechisten te verraden. Opnieuw moet hij doodsangst onder ogen zien, ermee worstelen en kiezen voor trouw aan het hart en het ideaal, de angst overwinnend en de consequenties aanvaardend.

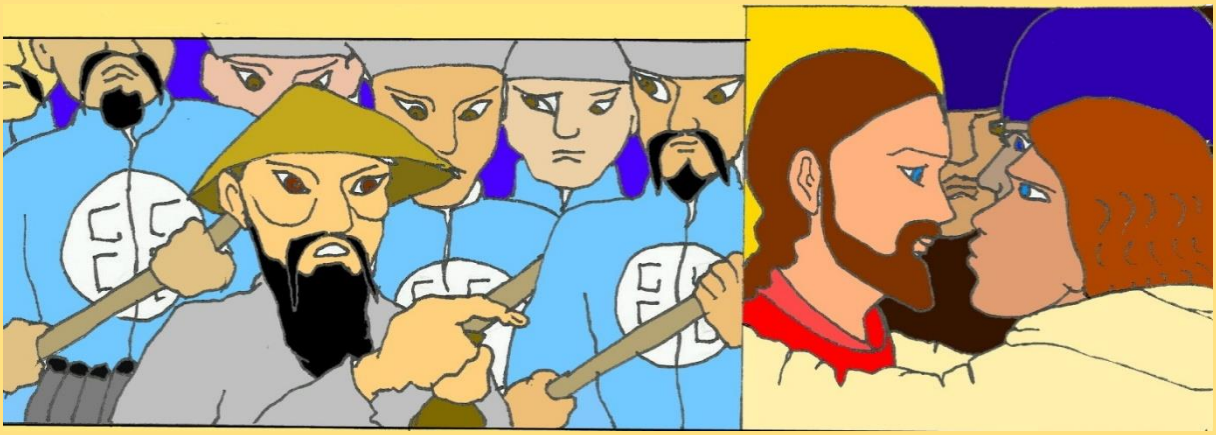

Hij is van zijn kleren beroofd, voor het gerecht gesleept, geslagen, gemarteld en ter dood veroordeeld net als Jezus.

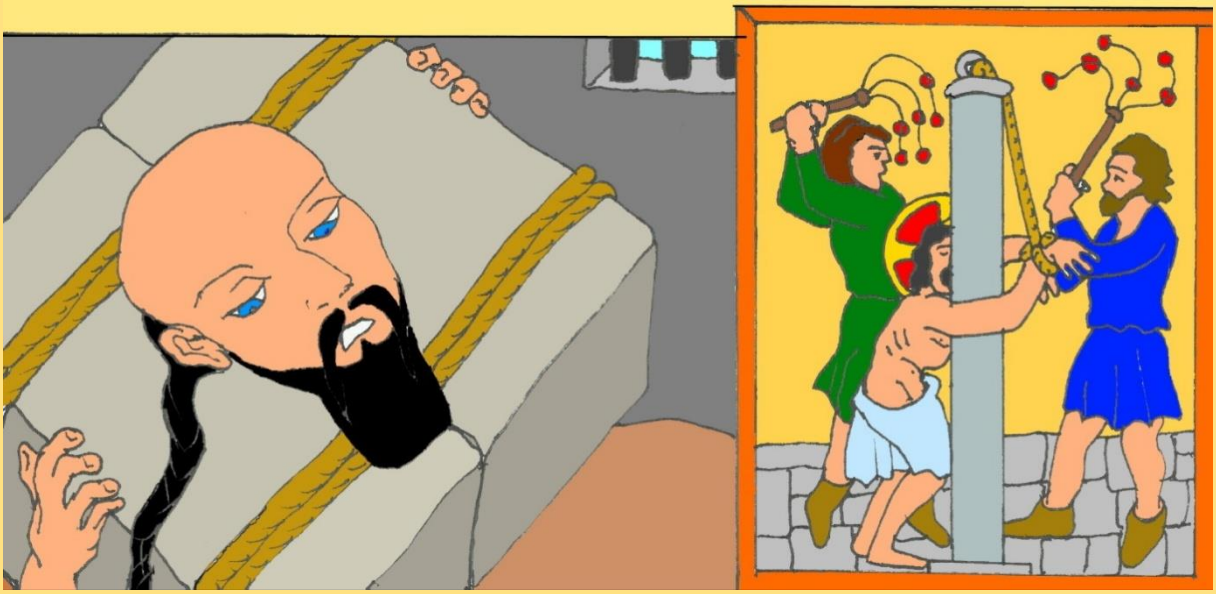

9.

Jezus is gekruisigd en gestorven. Jean-Gabriel is aan het kruis gebonden samen met zeven misdadigers en – volgens Chinees gebruik – langzaam een verstikkingsdood gestorven: een touw, dat telkens een beetje strakker om de nek wordt aangetrokken tot je stikt.

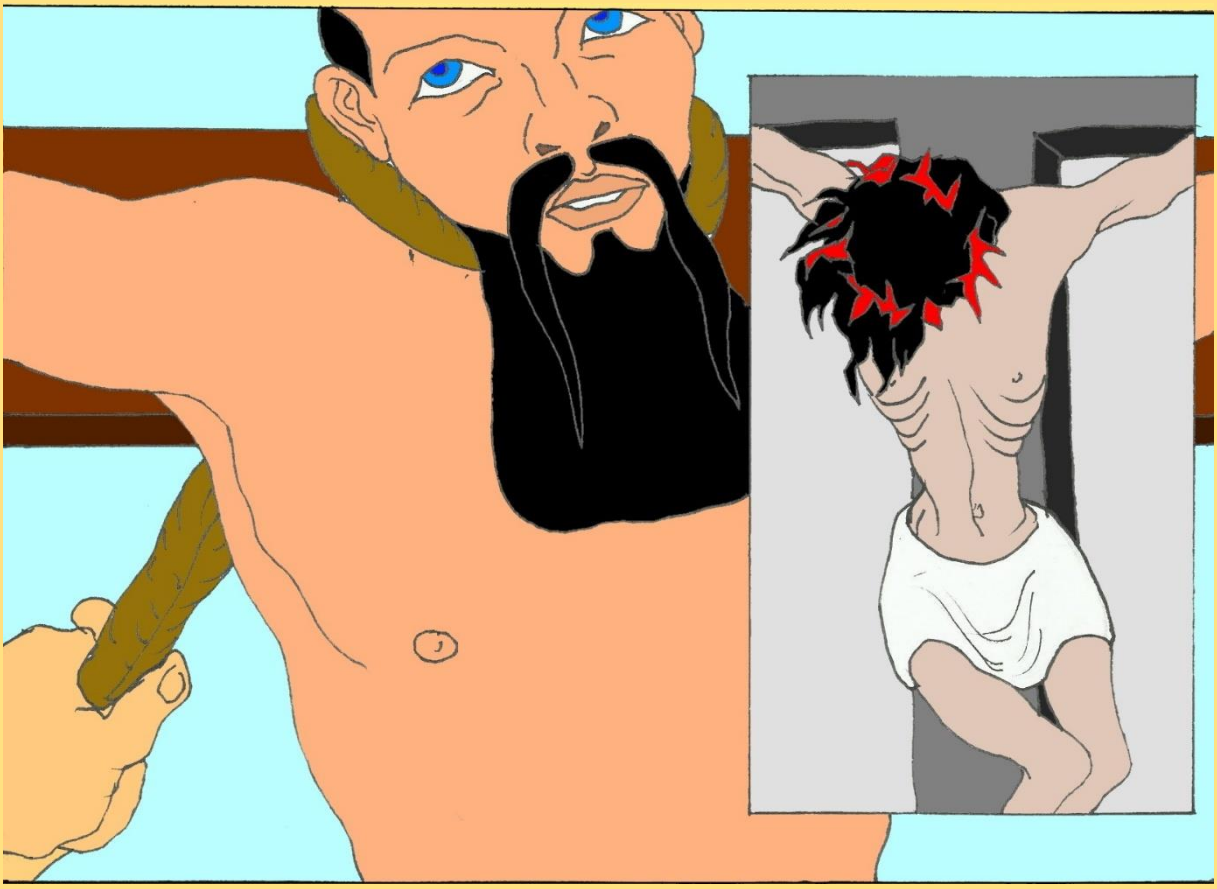

Volgens de overlevering zou dat gebeurd zijn op een vrijdag om drie uur ‘s middags, juist zoals Jezus zelf op zo’n dag en tijd stierf.

10.

Een van zijn catechisten koopt bewakers om. Hij wil Jean-Gabriel begraven. Ook Jozef van Arimatea kreeg toestemming van de bewakers om Jezus te begraven.

Jean-Gabriel Perboyre (2 januari 1802 – 11 september 1840) werd als eerste martelaar in China heilig verklaard in 1996. Hij stierf in Wuhan, waar de Coronapandemie uitbrak.

11.

Jean-Gabriel wordt in diverse landen aangeroepen als voorspreker in deze Coronatijd. Net als hij sterven Corona-patiënten door verstikking.

Ook zorgpersoneel kan zich tot hem wenden: om de moed gewetensvragen niet uit de weg te gaan. Zeker als je als zorgmedewerker risico loopt met je eigen leven en dat van anderen (thuis) in een tijd waarin je niet weet van welke kant het gevaar komt.

Jean-Gabriel Perboyre, ging zijn gewetensvragen niet uit de weg, toen hij om zijn idealen op de proef werd gesteld. Hij vond de moed en inspiratie om zijn taak (missie) uit te voeren.

Heilige Jean-Gabriel,

Op uw voorspraak vragen wij
om genezing van Coronapatiënten en hen bij te staan;
om moed, kracht en geduld voor alle verzorgenden;
om wijsheid voor hen, die de pandemie bestrijden;
om vrede in het hart van angstigen en wanhopigen.

Moge dat zo zijn! Amen